

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lathcen egloga de moralibus lob quas Gregorius papa
fecit - Cod. Aug. perg. 134**

Lathcen

[S.l.], [9. Jh.]

Liber VI

[urn:nbn:de:bsz:31-10461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-10461)

sub mansuetudinis uirtute refringimus redire ad similitudinē ceteris
 conamur. Nam cum tranquillitate mentis irascendo uerberat dilani
 atam quodammodo scissamq; perturbat. ut sibi in se ipsi non congru
 at. ac uim intus similitudinis amittat. Peritam ergo dum mansue
 tudo amittitur superne magnitudinis similitudo uitatur. Bene uita
 subdit. & paruulum occidit in uictu. In uider enim non possumus
 nisi eis quos nobis in aliquo meliores putamus. Paruulus ergo est
 qui in uictu occiditur. quia ipse sibi testimonium perhibet & quod comu
 nor sit. cuius inuidia torquetur. siue quia paruulus est qui terrenam di
 ligat. magnus quia a ueterna concupiscit. Potest sic intellegi. Paruulum oc
 cidit in uictu. quoniam huius pestis languore non moritur & ut nisi qui adhuc
 in desiderio huius seculi infirmatur.

EXPLICIT LIBER QUINTUS. INCIPIT LIBER SEXTUS.

Haec uerba eliphaz possunt misce pensari. quibus ad beatum iob loquitur
 dicens. Ego uidi stultum firma radice & maledixi pulchritudine eius
 statim. Stultus quippe iudeorum populus extitit. qui per se in carne pre
 sentiam a eterne sapientie spreuit. qui quasi firmus radice conualuit quia
 electorum uitam temporaliter extinguendo superauit.

Sed haec eliphaz maledicendo dispicit. quia heretici cum denomine
 christi gloriantur iudeorum perfidiam ex auctoritate reprehendunt.

Longe fiant filii eius a salute filii huius populi a salute longes. quia & si
 temporalem uitam sine afflictione percipiunt a uigra uis uisione ferunt.

Et conterentur in porta & non erit qui eripiat. Hic postu dicitur designat
 filii huius qui extra portam perficiunt in porta conterentur quia
 prae iudeorum soboles ante dñi nri aduentum in legis obseruatione
 floruerunt sed in ipsa receptoris nri ipse nri perfidie suae meritis ad ore pul
 sis sunt quos iam non est qui eripiat quia ipsum dñm extingueret conatis
 oblatus sibi remedium ac reptionis abscederunt de quo sud dicitur.

5 **C**uius in esse familiaris comedat. quia utiq; gentilis populus uer-
ba legis intellegendoruminauit. **E**t ipsum rapie armatus an-
tiquus hostis armatus iudeorum populum rapuit. quia in eo uitam fidei
fraudulenti suggestione exiunxit. **E**t bibebant stuentes diuitias
eius.

Huius ergo stulti diuitias stuentes bibunt quia flentia saepe locuta
onis que iudaicus populus in superbie ostentatione possederat tuerse
gentilium mentes irigantur. Eadem ergo diuina eloquia messes & diui-
tie uocantur. Messis quia ieiunam mentem reficiunt diuitie quia
magna nos inorum uenustate componunt. Eadem & comedi dicuntur
& bibi. quia quedam in eis quasi mandendo glutimus. quedam aut
ad intellegendum facilia ut sumimus ut inuenimus.

5 **N**ihil in terra sine causa sit. idcirco enim & discordiosus ut iudaicus populus
in gentium accepit uide neglegentia iuste puniatur. & idcirco non
quam studiosus ut est gentilis populus tarditate intellegentie pre-
mitur ut eorum a prima retributionis inueniat quomagus in studio
inventionis laborat. **E**t de humo non egreditur dolor. Dolor namq;
quasi de uero egreditur cum homo ad diuina imaginem editus de rebus in-
sensibilibus flagellatur. Sed tamen deo de humo non egreditur quo
sensus animalia exigit. ut a rebus feriatur quia res que libet insensibilis.
ad afflictionem nostram stimulum re actionis excitat sed curandum nobis est
ut eo mens ad alta perueniat quo exterior poena castigat.

5 **V**nde subditur homo ad laborem nascitur. Quia tanto animus a laboris
afflictione se subtrahit. quanto per spem ad summa sustollit & auis
ad uolandum. quia utiq; mens inde ad summa. Unde ego in infimis durus

5 **Q**uamobrem ego de peccator ad dominum. & ad dominum ponam eloquium meum. laborat
ac si diceret. Illi uero pro que haec tribuisti. **Q**ui facit magna & mirabilia
& inscrutabilia absque numero. Quis omnipotentis diuina bilia perscrutari

sufficiat quod cuncta ex nihilo creauit quem mirari homines negligunt
 Cū autē diceret quis facit magna et adiunxit inscrutabilia. Minus enī fuerat
 magna facere si tamen ea que facta sunt perscrutari potuissent. & recte subdit
 et mirabilia absq; numero quia minoris est magnitudinis siq; inscruta
 bilia cōdidit pauca feciss. Ergo diuinorum operū magnitudo. nec ex æ
 qualitate ualē discuti nec ex quantitate numerari. **Q**uidat pluuiam
 sup faciem tē & irrigat aquis uniuersa. Om̄ps etenī dñs terrę pluuiam
 tribuit. cum ex ariditate genitaliū corda sup nē grā predicationis infundit;
 Et qui irrigat uniuersa quia sterilitatem p̄diti hominis repletiones p̄ ad
 fructificationem format. Uniuersitas nomine homo recte significatur.
 Qui habet eē cum lapidibus uiuere cū arboribus sentire cū animalibus
 discernere cum angē. Recte ut dixi nomine uniuersitatis exprimitur;
Qui ponit homines in sublimi. in sublimi homines ponuntur quia hi qui
 nunc p̄ diuinitate despecti sunt. tunc cū dō iudices ueniunt.
Emerentes erigit sospitate. Sospitate enī dñs merentes erigit edicā quia
 p̄ se afflictos tēporaliter uera salute cōsolatur. si uenit ad humiles po
 nuntur quia cū se electi ex humilitate subternunt altēntis iudicio cuncta
 temporalia transcendunt. **Q**uid dissipatio cogitationes malignorū ne pos
 sint implere manus eorū quod ceperant. Quod diā reprobi mala cogitant
 quod tibi fatiunt ostendunt. Quod diū mala implere nequeunt hic contra
 quos cogitauerat defenduntur. **I**nde ad huc subditur qui cōprehendit
 sapientes in astutia eorū cōprehenduntur. & consilia prauorū dissipat.
 Sapientes in astutia eorum cōprehenduntur; quando eius consilium hu
 mana facta & iā tunc congrue seruiunt cū resistunt. Nā astrib; suis deo
 ioseph uenditus fuerat ne adoraretur sed deo: adoratus quia uenditus.
 Astute nāq; aliquid agere ausi sunt ut diu consilium uicē dñi & ut sed diuina iu
 ditio quod declinare conati sunt remittendo seruiunt. sed & iudeos dñs sapi
 entes cōprehendit. in astutia eorū. quō ad hoc ad p̄latū suę redigit obsequiū

quod contra illum humana crudelitas exarsit de quorum cecitate nunc sequitur.

Per diem incurrunt tenebras. Per diem autē tenebris incurserunt. quia in ipsa ueritatis presentia perreccati sunt unde sequitur. **Q**uasi in nocte sic palpabunt in meridie. Iudei autem aperta eius miracula uiderant & adhuc eum palpantes inquirebant cum dicerent. si tu es xps dic nobis palam. sed quia ipse persecutorū suorum manibus diu teneri non potuit

Porro saluum faciat de gladio oris eorum & de manu uo recte subdit lenta pauperem. Dñs & de uolenti manu et de oris gladio saluum fecit quia uidelicet redēptor nr̄. & uir es gentiliū. et linguas iudeorum moriendo exhumanitate pertulit. sed ex diuinitate resurgendo superauit.

Et teraegenos per. Saluato ergo paupere spēe genus recipit quia resurgente in carne dño populus humilis uada &erne uite fiduciam conualescit.

Iniquitas autem contrahit & ossuū. Os enim suum quod dñm deridendo aperuit iam formidando suppliciu contraxit.

Beatus homo qui corripitur ad dño. Quia per hoc quod peccator dolore corruptionis premitur quando quoad beatitudinem quiesne interuentu est doloris erudit. **I**n reprobationem dñi ne reprobet. et ipse. Ergo qui beatum iob percussum non reprobationis examine sed purgationis aestimauit. Dñi libere inter flagella loqueretur reprobasse dñi in reprobatione credidit. **Q**uia ipse uulnera & medetur percussit & manus eius sanabunt. Duobus autē modis omps dñs uulnerat quos reducere ad salutem curat. Aliquando enim carnem percussit. ut mentis duritiā suo pauore tabe faciat. Aliquando uō & iam si flagella cessare uideantur intus uulnera infligit. quia mentis nr̄ duritiā suo desiderio percussit sed per uolentiam sanata. **I**n sex ergo tribulationem^{ib.} liberabit te & in septimo n̄ tangente malum. sextodie omnia perficiens hominē condidit. & in septimo die requieuit. Quis alicui septimus uesperam non habet. quia subsequente requie nullus iam terminus claudit.

In sex itaq; nostris tribulationibus; dñs liberat ne in septimo malum tangat
 quia per paterne pietatis eruditionem praesentis vitae labores nos
 atterit. sed in adventu iudicii auertere abscondit; infama aeternae
 te de morte & in bello de manu gladii. Quia utiq; dñs noster elec
 torum mentes dum uerbi sui pabulo reficit & tractationes corpo
 ris fortes reddit. **A** flagello linguae absconderis. Sca enim anima
 a flagello linguae absconditur quia dum in hoc mundo honore lau
 dis non querit. nec contumelias detractionis sentit. **E**t non time
 bis calamitatem cum uenerit tibi. Scienim uiri habent contra famem
 diuinum pabulum contra belligladium contingencie scutum contra
 flagellum linguae protectionem patientie contra exterioris calami
 tatis clānum. interu. amoris adiutorium. **I**n uastitate & fame ri
 debis. Quia utiq; cum in quos om̄s extrema ultio percussit. ipse iustus
 de gloria dignere & tributionis hilarescit. quia uero iustus in tribu
 tionis est ipsa plerumq; securitas mentis recte sequitur;

Et bestiam trē non formidabis. ac si aper te diceret quia blandiente hoste
 modo non uiceris. hunc se uentem post modum non timebis. **S**ed cum
 lapidibus regionum pactū tuum. Quia enim recte uiuit pacto se lapidibus
 regionum iungit. quia in eo quod mundi desideria superia uitā suā
 ad scōrum p̄cedentium imitationem ligat. **E**t bestiae terre pacifice
 erunt tibi. Notandum autem quod non ante eē prius pacate sed pacifice
 electis fiunt non quia pacem habent sed quia pacē faciunt. Trāe ergo
 bestiae pacifice electis fiunt. quia malignis p̄cū bonos ū corda aduer
 santes deprimunt. haec nolentes ad amorem & ad pacē dñi impellunt.
 Sive pacifice bestiae terre sunt quia motus carnis & s̄p̄ desideria palpi
 tant aptata men nos contradictione operis non in pugnant. quia trē
 bestiae pacem nobis dicunt. quia motus carnis dñi nos teptando lacessit ad
 amorē qui & is intime impellunt. Bene aut subditur.

Etsiens quod pacem habeat tabernaculum tuum. Tabernaculum iusti
habere dicitur. quia uidelicet eius corpus quod mente inhabitat
aperueris desideriorum motibus sub iustae dispositione refrenat;

Et uisitans speciem tuam non peccabis. species enim hominis est aliter homo
speciem ergo suam uisitat. quisquis uideum quibus similem per naturam con-

spicit passibus amoris tendat; **E**tsiens quomultiplexerit sementium
Quia nimirum post membrorum acerationem ac morum agnitudinem
tanto ei fecundius predicationis uerbum tribuitur quanto hoc in eius

pectore perfecta operis exaratione praeventur. Ille autem bene loquendi
facundiam habet. qui sinu cordis preta uiuendi studia extendit nec
loquentem scientiam praepedit. cum uita linguam concedit. **E**t proge-
nies tua sicut herba terrae. Iustis progenies herbae terrae comparatur quia & qui
decaus imitatione nascitur dum a rebus presentis terrae quodam deserti
spe in aeterna uiride sit uel certe iustis progenies sicut herba oritur quia
dum uiuendo monstrat quod predicando asserit. multitudo sequentium
inmerabilis exurgat; **I**ngredieris in habundantia sepulchrum tuum

Quid sepulchri nomine nisi contemplatiua ^{uita} signatur. quae nos quasi ab hoc
mundo mortuos sepeliunt. dum a rebus desideris susceptos in intumescit ab
scondit. dicit ergo. Ingredieris in habundantia sepulchrum tuum. Uir
quippe perfectus sepulchrum in habundantia ingreditur quia
prius actus uiae opera congregat & post modum carnis sensum per contem-
plationem mortuum huic mundo funditur occultat ubi apte subdit.

Sicut inferatur aeruus in tempore suo. Unde necesse est ut perfectus quisque
prius uirtutibus mentem exerceat atque hanc postmodum in horreum qui
& is concedat. Potest & iam per sepulchrum non solum in hac uita nostra con-
templari sed quies aeterna intellegi. In habundantia ergo sepulchrum ingre-
ditur qui post congesta uiae presentis opera mutabilitatis suspensio mortuus
in secreto ueri luminis occultatur. Sepulchrum ergo in tempore suo

sicut frumenti aceruus ingreditur. quia ille a lerna requie p̄cipit qui pri-
us ut ab exurendis paleis liber sit discipline pressura sentit. Eliphaz
uero quia non haec secundum littera dixerit. ipse nouit qui post puncta
ilico ad iob subiungit dicens; **E**cce hoc ut inuestigauimus ita est. quia ergo
haec inuestigasse se indicat quia in uerbis exterioribus interiora quiescent
demonstrat sed ad faultia suae iactantiae post puncta puenit quia p̄m̄ subitoc.

Quod auditu mente p̄tracta. grauis enim in peritia uelle docere meliore
amici enim iob uisus rectitudinis amittunt quod auditori non congruunt.

EXPLICIT LIB. VI. DEDICTIS ELIPHAZ. AMICI FICTI. INCIP. LIB. VII.

Respondens autem iob dixit. Utinam appenderentur peccata mea quibus
ita merui & calamitas qua patior infateta. Quasi arena maris haec gra-
uior appar& ad sua persona & humani generis dicit & damnationis n̄re
malu leue credit. quia necdum cognita redemptoris aequalitate pensat sed uina
inueniat & t̄n̄ amantia exili misericordie suae lance suspendat. si enim in
notescit quidam in sinu graue esse insinuat qd̄ to leramus. Bene autem haec eade
peregrinationis n̄re calamitas haec arena maris coparatur. arena & enim ma-
ris unda suae aestu exteriorius pellitur. quia delinquens homo qd̄ temptatio
n̄ fluctus mobilitate p̄tulit. extra se ab inimicis exit. Calamitas autem homi-
nis dicitur grauior quia dure fuisse poena ostenditur dum misericordie
iudice culpa leuigatur. Quia & quisquis gratia redemptoris agnoscit & re-
dium ad patriam diligit & eruditus sub pondere peregrinationis genit
p̄tate subiungit. **V**nde et uerba mea dolore plena s̄. iusti uerba dolore
plena sunt. quia quousq; p̄sentia tolerat ad alia loquendo suspirat;

Quia sagittae d̄ni in mesunt. Sagittae uero quippe nomine aliquando p̄dicatoru
uerba. aliquando animaduersionis ^{seruente} percussio designat. Predicationis
naq; eloquia sagittae exprimentur quia in eo quod uita ferunt male uen-
tu corda transfigunt. De his sagittis ueniente redemptore dicit. Sagittae
tue acutissime. Populi sub te cadent in corde. hic ut sum.